

מישיב גבש

מעייני חיזוק ואמונה מאוצרו של מרן הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

קול "אודיע אמונתך"
בארה"ק - 08-30-20-666
בארה"ב - 605-477-7011
בלאנדאן 44-3003730634

קרבנה
אל נפשי
פנימיות הפרשה
במשנת מו"ר שליט"א

נפשי
בשאלתי
שאלות המוגשות
לפני מו"ר שליט"א

למען אשר יצווה את בניו

ומיוחד השייך לו, ובסבלנות רבה. האף אמנם שיש לדון הרבה לכך זכות את ההורים שאינם שמים את כל מעייניהם בחינוך בניהם, כי כהיום הטרדות על המחיה ועל הכלכלה (הן על ההכרחיות והן על המותרות שהתפשטו) הן מעל לראש, אולם, צריכים עכ"פ לדעת ידיעה חשובה זו, שהבנים זקוקים לטיפול ושימת לב מרובה, ואסור להתעלם מהם.

(ונכתב"ב ח"ב, מאמר ג)

שכחה! שכחה ירדה לעולם! - שוכחים איך בכלל התחיל הסיפור שלנו.

למה נכנסנו לעובי הקורה הזו? למה החלטנו לבנות בית? למה ייחלנו והתפללנו לזרע של קיימא?...

אלא מאי, ידענו שאנו צאצאים של אותו אדם גדול בענקים אשר נבחר לה' בגלל "כי ידעתי למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו משמרת ה'" - זו היא הסיבה היחידה שלמענה הגענו כאן לתוך עולמות של שלג...

אך בפועל, אוי, זה הרי כל כך קשה, זה דורש כ"כ הרבה יגיעה. קל יותר לבנות מעמד חברתי, קריירה, להשקיע במיזמים חברתיים, כלכליים, ומה לא. אבל להשקיע בחינוך הילדים...

"הדבר מפליא ואומר דרשני, אשר לכל הענינים מוצאים זמן, ואילו כשנגוע לענין החשוב הזה של הטיפול בבנים - מתגברים גלי טרדות הזמן, וגם סימני ייאוש, משום שהרבה פעמים לא רואים תועלת מיידית, ועקב כך מסיחים את הדעת לגמרי."

כי אמנם כך, זו יגיעה! אך בל נשכח, זהו הדבר היחיד שישאר לנו אחרי שארמונות השלג יקרוסו...

"למה יגרע האב מה' מגיד-שיעור", שכאשר הוא צריך להתכונן לשיעור, הוא מסוגל לעמוד חמש שעות או יותר בכדי להכין שיעור של שעה לערך שיאמר למחר, ומדוע לא יקדיש האב זמן מסוים מדי שבוע, להכין עצמו לשולחן השבת שהוא עומד לערוך לפני בני ביתו, וביניהם ילדיו הקטנים המצפים לאמרי פיו, למצוא עבורם איזה סיפור עם מוסר השכל, שיעור את לבם הצעיר לדבוק באורחות צדיקים, או רעיון תורני קל המתיישב על הלב."

"וכשמעבדים היטב את הפרדס, רואים פירות מבורכים בעו"ה, ו'עובד אדמתו ישבע לחם'." (שם)

במקום להסתובב בחוצות ולחפור בעמקי האדמה הקפואה בתקוה למצוא מקום ראוי לבנין מגורים, עדיף שהשקיע את כשרונותיו בשכלול הבית הקיים, חשב חיים בלבו - הלא מומחה אני בהמשכת צינורות מים וכל המסתעף, ולמה לא יושקעו כשרונותי גם כאן בקצה העולם בתוככי בית הקרח שהוקצה לדירת.

לא רק מים המשיך חיים לתוך האיגלו שהלך והתרחב. חיים שהיה מומחה בעל שם עולמי לבנייה בכל תנאי שטח שיהיו, גילה את כישוריו הברוכים גם בתנאי שלג, ומאיגלו קטן ועלוב הפך בית השלג לארמון פאר.

למה נכנסנו
לעובי הקורה
הזו? למה
החלטנו
לבנות בית?
למה ייחלנו
והתפללנו לזרע
של קיימא?...

כך עד לאותו לילה בו התעורר בבהלה, מישוהו נגע באזנו, ובטרם גילה את הפולש הזה, הרגיש נגיעה נוספת בבוהן רגלו. הוא התרומם בבהלה, מה, מי... רק משנגע הנוגע בחוטמו הבין חיים כי מדובר בלא אחר מאשר טיפת מים...

כשבוע ימים השקיע מיועצו המומחה כדי למצוא את מקור הנזילה, אך ללא הועיל, הנזילה הלכה וגברה מיום ליום.

רק ברגע האחרון בטרם קרס הארמון והתרסק על כל שכולוליו ומעבדיו, נזכר חיים שמדובר בסך הכל בארמון שלג ההולך וגמס לקראת ימי הקיץ השולטים כאן כתשעה חודשים בשנה. אך בנס הצליח להציל את עצמו מלהקבר תחת השלג הכבד.

בחוץ מצא חיים את עצמו מול מעבדיו הזועם שביקש מענה; "חיים היכן בניי הפאר שהבטחת לבנות כאן עד תום ימות השלגים?"

אמנם כן - נזכר חיים - הגעתי כאן במטרה לבנות בניינים שיהיו ברי קיימא גם בימות הקיץ הארוכים השוררים כאן, אלא שכדי לבצע זאת נדרשה יגיעה רבה, קל הרבה יותר היה לי להשקיע בדירת השלג הארעית מאשר לעמוד שעות בקור ולהתאמץ כדי להעמיד בו בנין בר קיימא.

"כך לענין חינוך הבנים, שאף בזה ירדה השכחה לעולם, ואין יודעים שצריך לעמוד ולהתאמץ עד שזוכים לראות פרי בעמל. כל צאצא זקוק לעבודה מפרכת ולטיפול מסור

• שאלה • האם מותר להכניס אורחים אם יודעים שזה על חשבון חינוך הילדים?

תשובה: מדארף וויסן אז חינוך הבנים איז די ערשטע זאך [חינוך-הבנים הוא הדבר הראשון] ולכן יש להיזהר שזה לא יהיה על חשבון חינוכם ח"ו. כמ"כ יש להיזהר מאורחים שאינם הגונים וכגון אם אינם נזהרים מלדבר אם אשתו ח"ו.

יש לזכור כי עיקר מידתו של אברהם אבינו היתה "למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו - ושמרו דרך ה'". ואם בכל זאת הוא חפץ לקיים מצות הכנסת אורחים יכול הוא לשכור מקום מחוץ לביתו באופן שלא יהיה על חשבון החינוך או היידישקייט.

• שאלה • איזה הכנה ראוי לעשות כדי להרגיש טעם שבת?

תשובה: תשתדל להקדיש זמן בערב שבת לומר שיר השירים במתינות, ובכל שבוע תלמד טוב חמשה פסוקים שיר השירים עם פירש"י לפי הסדר.

• שאלה • האם ראוי לקנות כרטיסי הגרלה (פיס - לאטערי), והאם זה בגדר השתדלות?

מצד ההלכה יתכן שאין בזה איסור, אבל אי אפשר לומר שזה בגדר השתדלות כי הוא קרוב להפסד, דרובם מפסידים ורק אחד מיני אלף או יותר מרוויחים. והנסיין מוכיח שרבים חללים נפלו ע"י הפסידו כל כספם, בפרט הלוהטים אחר דבר זה, ועל כן אין מן הראוי לקנותם אלא לעיתים רחוקות, וכל ערום יעשה בדעת לבל יאבד ממונו על דברים אלו.

ענין גדול וחשוב עד מאוד

מתוך שיחה לחבורת חסידי ברסלב בית שמש - תשרי תשפ"ז

הבורא עולם אומר 'לא', אני רוצה לשמוע בקולו, יש כאן מלך, מהו מלך, ששומעים בקולו. צריך לשמוע בקול ה', אם הוא אומר 'לא', אז 'לא'. ועי"ז זוכה להיות קרוב להקב"ה כביכול.

אשרינו שאנו יודעים מהסוד הזה, כל העולם מונחים בתאות ואכזריות ואין יודעים את הסוד האמיתי שהעיקר הוא תורה וקדושה, שזהו הרכוש שלנו בעוה"ז ובעוה"ב, לעולמי עד ולנצח נצחים.

אם בכל יום אחר התפילה פרשה אחת חומש עם רש"י, והעיקר בישוב הדעת בלי בהלה, עי"ז יהיה לו יום מאושר.

אני זוכר שרבי שמואל שפירא היה לו סדר אחר, ביום שישי אחר תפילת שחרית היה לומד את כל החומש ורש"י של פרשת השבוע. אלא שלא כל אחד יש לו זמן לזה. אך כשמצמצמים את הסדר ללמוד כל יום רק פרשה אחת, זה יותר קל ואפשר לקיים את זה.

לפני קבלת התורה אמר הקב"ה למשה רבינו 'ושמרתם את בריתי', זהו הקדמה לכל התורה, להתנהג בקדושה. יש עולם גשמי עם הרבה טומאה, ומדות רעות ותאות רעות רבים מאד, אשרינו שאנו יודעים שרצון הבורא ית"ש שאדם יחיה עם שמירת הברית, כך זוכים לחיים של קדושה ולהשראת השכינה.

כשאדם זוכה לשבר התאוה בעוה"ז, יש לו כל הישועות הנצרכות, וזוכה לעוה"ז ולעוה"ב. אשרינו מה טוב חלקינו שאנו יודעים מושמרתם את בריתי.

הבה נתחדש בזה במסירות נפש ממש; בכל ענין בתחילתו צריכים מסירות נפש, ואח"כ זה נעשה הרבה יותר קל בעזרת השי"ת.

זה כלפי ענין 'סור מרע'. וכלפי 'עשה טוב', הוא לימוד התורה, ללמוד תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ולגדול יותר ויותר בלימוד התורה, ללמוד דף גמרא ולשון ולחזור עליו כמה וכמה פעמים עד שיהא מונח בעצמותו. וכך זוכה לבלות ימיו ושנותיו בסור מרע ועשה טוב, זהו האמת האמיתי שבעבורו נברא יהודי בעולם.

מי עוד נמצא בעולם שיודע אמת אמיתי כזה, לעסוק בתורה ולשמור הברית. זהו האמת הזך והנקי ויציב ונכון, כשאדם דבוק בהאמת, יש לו כל הברכות והישועות האמיתיות.

קבוצה של בחורי ברסלב, התקבצו יחד לעבוד את השי"ת ב'בין הזמנים', להתפלל עם גישמאק ולעסוק בתורה בהתמדה.

כתוב 'סור מרע ועשה טוב', אין טוב אלא תורה, לעסוק בלימוד התורה. יש לנו רכוש גדול, תורה מסיני, תורה שבכתב ותורה שבעל פה. כמה שאדם יותר עוסק בתורה ותפילה הוא חי יותר, בפרט בחיים הנצחיים לעולם הבא, עי"ז קיום התורה זוכים לחיות בגן עדן לעולמי עד ולנצח נצחים.

אשרינו מה טוב חלקינו שאנו יודעים מזה, יש הרבה מאד אנשים בעולם הזה, ורק מעט אנשים יש להם הזכות לעסוק בתורת משה, בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה, זהו האמת הזך והנקי, והמדרגה הגדולה ביותר.

כי לקח טוב נתתי לכם, זהו הטוב האמיתי; תורתי אל תעזבו, לעסוק בתורה ביום ובלילה, הן לבדו והן עם אחרים, ללמוד וללמד.

הדבר הקרוב מאד אלינו הוא ללמוד הפרשה בכל שבוע, ראיתי אצל כמה גדולי ישראל שתיכף לאחר תפילת שחרית היו לומדים פרשה אחת חומש עם רש"י כראוי, ולמחרת המשיכו בפרשה השניה, ובמשך השנה זכו ללמוד היטב כל חמשה חומשי תורה עם רש"י.

שמעתי פעם שמנהגם של תלמידי הבעש"ט היה, שכאשר היו נפגשים ברחוב, היו שואלים זה את זה 'מה מפרש רש"י על פסוק פלוני ופלוגי, והיו יודעים בעל פה פירוש רש"י על התורה, כי למדו היטב היטב חומש עם רש"י. כל פסוק שקראו בתורה היו זוכרים מה רש"י מפרש בפסוק הזה. ענין זה גדול וחשוב הוא עד מאד.

יש כאן מלך, והוא
אומר "לא"

ועוד ענין חשוב הוא מה שאמר הקב"ה למשה רבינו לפני קבלת התורה 'ושמרתם את בריתי', הקדושה במחשבה, הקדושה בדיבור, והקדושה במעשה, כשאדם מתנהג בקדושה הרי הוא דוגמא למלאכי מעלה. ושכרו גדול מאד, שאין כמוהו בכל העולמות. השכר שאדם מקבל על שעת נסיון,

והוא עומד עליהם

כשהאדם זוכה לבחינת התחדשות, הרי הוא מתעלה בכל עת ובכל שעה יותר ויותר. ובחי' זו נקראת "פסיעותיו של אברהם אבינו", כפי שמבאר רבינו בתורה ס"א בענין "ואברהם זקן בא בימים" - שהוא בחינת זקנה וקדושה, שהיה מתעלה והולך עליה אחר עליה גבוה מעל גבוה. ויש בזה מאמר ארוך מהאר"י הקדוש בשער מאמרי חז"ל, בענין פסיעותיו של אברהם אבינו, (שמחשב שם הפסיעות שהיה אברהם אבינו ע"ה פוסע בעת שבא להילחם עם ד' המלכים), ואומרים בשם הגר"א מוילנא וי"ע, שכאשר ראה מאמר זה השיג את גדול מעלתו של מוהר"ח וויטאל זי"ע.

ופרפרת נאה בענין זה מובא מהרה"ק מפשיסחא זי"ע בביאור מעלת הצדיק, שהמלאך נקרא 'עומד' והצדיק נקרא 'הולך' - שמתעלה תמיד מדרגא לדרגא. והוא שנאמר אצל אברהם אבינו תחילה (בראשית י"ב) "וירא והנה שלשה אנשים ניצבים עליו", ואח"כ (שם) נאמר "וירא וירץ לקראתם", ובהמשך (שם ט) "והוא עומד עליהם", שבתחילה היו המלאכים במדרגה גבוהה מאברהם אבינו - 'ניצבים עליו', ואח"כ הוסיף אברהם אבינו ע"ה והתעלה בעבודתו - 'וירא וירץ לקראתם' [כנגדו ממש]. וכ"כ היה מתעלה בעל עת ובכל שעה, עד שזכה לבחינת 'והוא עומד עליהם' - שנתעלה במדרגה גבוהה יותר מהמלאכים.

(אוסף אמרים - אלול, מאמר עבודת הראש)

ואנכי עפר ואפר

ככל שאדם ידע ויכיר יותר שכל מה שיש לו ברוחניות ובגשמיות הכל הוא מהבורא ית"ש אשר נותן לו הכל בחסד ובמתנת חנם - יוסיף להודות להשי"ת. כי כשאין אדם מכיר שהכל חסד חנם, והוא מצד עצמו אינו ראוי לכולם, אינו משבח ומודה על כל החסד שהקב"ה גומל עמו, בחושבו שמה שיש לו מגיע לו בצדק וביושר, לא כן השפל בעיני עצמו - שמכיר בחסדי הבורא ומודה ומשבח ומהלל להשי"ת על כל חסדיו שגומל עמו בכל עת תמיד ערב ובוקר וצהריים (חובות הלכות שער עבודת אלקים פ"ז, שער הכניעה פ"ט בסופו).

הנהגה זו מצינו בשלמות אצל דוד המלך, שחבר ספר תהלים שלם משירות ותשבחות, שהודה והילל את הבורא ית"ש. וכל זה מגודל ענותנותו שהיה שפל בעיני עצמו מאד וידע שמצד עצמו אינו ראוי לכולם, והכל הוא מחסד ה' עליו, וכדרשת חז"ל: 'שיר המעלות לדוד, ה' לא גבה לבי' - בשעה שמשחני שמואל, 'ולא רמו עיני' - בשעה שהרגתי את גלית, 'ולא הלכתי בגדולות' - בשעה שהעלתי הארון, 'ובנפלאות ממני' - בשעה שהחזירני למלכותי, אלא 'אם לא שויתי ידוממתי נפשי כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי' - כהאי ינוקא דנחית ממעי אימיה, כן הוות נפשי עלי [כאותו תינוק היוצא ממעי אמו, כך היתה נפשי עלי]. ע"כ. על כן עסק תמיד בשירות ותשבחות על חסדי המקום שעשה עמו תמיד.

ודוד היה מג' ענוים הגדולים וכמבואר בחז"ל, וכמו שמאריך בזה בשל"ה הק' (בהעלותך דרך חיים אות טז) וז"ל: הנה שלשה ענוים היו, אברהם משה ואהרן דוד, משה ואהרן אמרו "ונחננו מה", אברהם אבינו "ואנכי עפר", דוד המלך ע"ה אמר "ואנכי תולעת". ומשה היה עניו מכולם, כי אברהם המשיך עצמו ל'עפר ואפר', דוד ל'תולעת', אבל משה אמר אין אנחנו כלום. והוא ענין 'מכל האדם'. 'אדם' ראשי תיבות אברהם, אהרן, דוד, משה, ע"כ.

(אוסף אמרים - מידות, שער שני מאמר ב')

לאחיו יאמר חזק

פעם אחת מצא רבי משה את עצמו במבוכה גדולה ולא היה יכול להשית עצות בנפשו כדת מה לעשות, הוא הגיע למבוי סתום. אם יעשה את האסיפה ביום זה - לא יוכל רבי פלוני להשתתף, ואם יעשה ביום אחר - לא יוכל רב פלוני להשתתף, הוא ממש לא ידע מה לעשות.

וכאן ראו איזה פלא. כדי להכריע בספק הוא לקח את הבחור הצעיר ונכנס עמו לבית המדרש, סיפר לפניו את כל הענין ופירט לפניו כל פרטי הספיקות ואמר לו: "מה אתה אומר? מה אתה מיעץ לי לעשות באופן זה?". ויש לדעת, כי רבי משה היה נחשב אז לאיש נכבד ביותר, נואם בחסד עליון, ובפרט אחר שהגיע לארץ ישראל ועמד בראש 'אגודת ישראל', כל הרבנים וגדולי האדמו"רים כיבדו אותו ביותר הכבוד, והנה הוא עומד ומתייעץ עם בחור צעיר לימים.

הבחור עמד לפניו נדהם ביותר: "רבי משה בלויא! 'הוא' שואל 'אותי'?! איש נכבד כמוהו, תלמד חכם ובר דעת, זה האיש אשר גדולי הדור מכבדים אותו ומתייחסים לדבריו בכל הכבוד, הוא מתייעץ עמי ומבקש עצה?!"...

מעמד זה נחקק בלבו הצעיר, הוא ראה עבודת המידות מה היא, שפלות של אדם מה היא, והבין נכוחה כי דוקא מפני שהוא מתנהג במידת הענווה לכן מכבדים אותו ואת דעתו.

וסיפר לי קרוב זה, שבאותה שיחה קנה רבי משה את לבו לעולמים! נשארתי נאמן להשי"ת ולתורתו בזכותו! ער האט מיר אפגעקויפט לעולמים, איך בין געבליבן א איד!...

"מה אומר לכם" - הפטיר קרוב זה באוני - "מה שנשארת ביהדותי וזכיתי להעמיד דור ישרים בדרך ישראל סבא, הכל נוקף לזכות הענווה של רבי משה שכיבדני בצעירותי".

משאל תחתיה

ואודות קרוב זה שמעתי מקרוביו, שאביו שלחו ללמוד בבראנוביץ, אמנם הבחור עצמו רצה ללמוד בשייבה אחרת יותר אמידה ועשירה, וכאשר אביו הגיע פעם לבראנוביץ רץ הבן אחרי אביו עד לתחנת הרכבת בבקשה שיקח אותו עמו, כאשר שמע אביו את בקשתו נענה לעומתו בזעף: "זרוק עצמך לתוך הנהר" ונסע לדרכו...

במצב כזה הוא היה... הרי בחורים נפלו אז כמו ובובים, ולולי ההארת פנים של ר' משה היה מאבד את עצמו לדעת רח"ל, אמנם הוא נשאר נאמן לה' ולתורתו והעמיד דור ישרים בזכותו! זהו הפלא מה שמידה טובה יכולה לפעול! זה יכול כל אחד ממש! דאס קען יעדער איינער, יעדער!

מהאמת ברוחניות וההיפך מן האמת בגשמיות, הוא מסית לרדוף אחר הגאווה ולהתרחק מן הענווה, אמנם עלינו לדעת האמת ולעבוד על זה, שענווה הוא הדבר הטוב והמועיל ביותר, בין ברוחניות בין בגשמיות! דאס איז די בעסטע זאך, סיי ברוחניות און סיי בגשמיות!

מובא בשם הרבי רבי זושא, שבמכת כינים אמרו חרטומי מצרים שהוא "אצבע אלוהים" (שמות ה, טו), ופירש"י שאין השד שולט על בריה פחותה מכשעורה. אומר הרבי רבי זושא, שכל זמן שהאדם עדיין מחזיק עצמו כ'שעורה' יכולים השדים לשלוט עליו, אמנם כאשר הוא מחזיק את עצמו פחות משעורה, אין שום כוח בעולם שיכול לשלוט עליו! אין שום קטרוג עליו! כל הקטרוגים בטלים ומבוטלים! כוח נפלא ונורא כזה יש לענווה!

”מה שנשארת
ביהדותי וזכיתי
להעמיד דור
ישרים בדרך
ישראל סבא,
הכל נוקף לזכות
הענווה של רבי
משה שכיבדני
בצעירותי”.

מעשה נפלא

לפני שנים רבות הייתי בעיר חיפה, והתאכסנתי אצל קרוב משפחה שדר שם. בימים ההם היה קשה מאוד לגדל שם דור ישרים יבורך בדרך ישראל סבא, הרבה מאוד סרו מן הדרך ויצאו לתרבות רעה רח"ל, אמנם הוא זכה לגדל את ילדיו לתורה ויראת שמים, שלח אותם לישיבות קדושות וגידלם לתורה וליראה.

הוא שח לי דבר פלא, מהיכן לקח את הכוח והרוח דקדושה להפיח אצלו ואצל צאצאיו להישאר חזק ביהדות, על אף שבאותה תקופה היתה רוח סערה גדולה בשעתה של הסטרא אחרא ללכוד הצעירים אחרי משאות שוא ומדוחים. היה זה כאשר 'אגודת ישראל' עמדה תחת פיקוחם של צדיקי וגדולי הדור, והעסקן הנודע רבי משה בלויא הגיע לבראנוביץ, ורצה לכנס שם אסיפת רבנים דחופה.

הקרוב הנ"ל היה אז בחור צעיר כבן י"ג ולמד בבראנוביץ, וכדי להוציא דברים מן הכוח אל הפועל הציגו אותו לפני רבי משה שיעמוד לימינו לילך בשליחותו לכל אשר יצטרך, ובדרך כלל מעמידים לכך בחור שאינו אווז בלימוד כל כך, ויש לו זמן לשליחויות כמה שבועות. וכך חזה מקרוב את הנעשה.

המשכת חסד

כאשר האדם מתנהג בחסד ורחמים עם הבריות, הוא משפיע על עצמו חסד נפלא ונעלה עד מאוד! כאשר מאן דהוא מכעיס אותו והוא מתגבר ומקבל זאת באהבה ומוותר לו, הוא דן אותו לכף זכות, אולי עובר על השני יום לא טוב כל כך, עובר עליו מה שעובר, ויכולים לדון לכף זכות אפילו ללא סיבה הנראית לעין אלא כי כך צריך להיות - לדון לכף זכות, אזי אפילו אם נגזר עליו גזר דין למעלה, קורעים זאת ומהפכים אותו לטובה!

אימרא נאה ראיתי בספה"ק "שפת אמת" (עי' פרשת ראה תרל"א) על מאמר הוזה"ק (ח"א קד ע"א): "בשעת דקדושה בריך הוא רחים ליה לבר נש, משדר ליה דורנא, ומאן איהו? מסכנא! בגין דיוכי ביה. וכיון דוכי ביה, איהו אמושיך עליה חד חוטא דחסד" וכו', שכאשר השי"ת מרחם על האדם הוא שולח לו מתנה בדמות עני, וכאשר הוא מרחם על העני הוא מעורר רחמים על עצמו בזה.

ומבאר ה"שפת אמת" שהוא לאו דוקא עני, אלא כאשר יש לפעמים גזר דין על האדם מלמעלה, שולח לו השי"ת אדם אחד לבלבלו ולהפריעו, וכאשר הוא מקבל זאת באהבה לכפרת עוונותיו, אזי השי"ת קורע את גזר דינו! כי כמו שהוא מבליג ומוותר לוולת, כן הוא מעורר חסדים ורחמים עליו מן השמים אלף פעמים כמותו.

דיד נאמן שכזה

זהו ענין המצוות שבין אדם לחברו שעיקרם הם המידות כאמור, והוא ממש הפלא ופלא. שמעתי מתלמיד חכם אחד דבר נפלא מאוד [הגם שלא הראה מקור לכך, אך הוא בקי גדול בספרי הקודש ומדרשים], שמובא ששל אף גדולתו ורוממותו של משה רבינו ע"ה עד שהיה ממש 'בחרי האנושי', מכל מקום, אילו היה איש אחד מכלל ישראל שהיה עולה עליו בענוותנות, אזי הגם שלא היה מגיע למדרגותיו הגבוהות בעניינים אחרים, היה הקב"ה נותן את התורה על ידו ולא על ידי משה רבינו! כי עניויות הוא היסוד לכל המידות!

ראיתי פעם 'מאמר החכם' (מבחר הפנינים שער הענוה) שאומר: "לא מצאתי לי ידיד כענווה!" כל הישועות נמשכים על ידה! כל ההמתנות! וחלילה להיפך גם כן, מידת הגאווה גוררת אחריה כל הצרות ה' ישמרנו!

מעלה עצומה פחות מכשעורה

אמנם הבעל דבר מנסה ללכוד את האדם ולרחקו מן האמת, דעת הבעל דבר הוא ההיפך

איך זוכים להקביל פני שכינה

ב"ה יום ג' לסדר מה טובו אהליך יעקב תשל"ב ירושלים ת"ו בב"א

נמצא צניעות בבני ביתו של אדם או מרגישין בבית ממש
השראת השכינה, בבחי' תיבת נח בדור המבול.

דוד המלך ע"ה אמר "העבר עיני מראות שוא" (תהלים קיט לו) -
שזה עולה על כל הבלי העולם הזה, מכ"ש הפריצות השולטת
כהיום הזה, גילוי באשה (במקום שצריך להיות מכוסה) היא
העבירה החמורה מכל העבירות שבעולם רח"ל, ובמדרש בסוף
פרשת אחרי (ויק"ר פכ"ג יג) מובא: שכל מי שבא דבר ערוה לעיניו
ואינו זן עיניו ממנה, זוכה להקביל פני השכינה, מאי טעמא -
"ועוצם עיניו מראות ברע", מה כתיב בתריה "מלך ביפיו תחזינה
עיניך" (ישעי' לג יז), ע"כ.

ומובא במדרש (בראשית נ) שכאשר אברהם אבינו הלך לקראת
הר המוריה, כמו שכתוב "על אחד ההרים אשר אומר אליך" (שם
כב ב) וראה ענן קשור על ההר, היינו על הר המוריה, שאל את
ישמעאל אתה רואה? ואמר לא, שאל את אליעזר, אתה רואה?
ואמר לא, ושאל את יצחק, אתה רואה מה שאני רואה, אמר הין
- עניי כבוד והשכינה שורה על ההר, אמר אברהם לישמעאל
ולאליעזר שבו לכם פה עם החמור - עם הדומה לחמור, כשם
שהחמור אינו רואה, כך אתם אינם רואים כלום.

אמרתיו פעם, הכתוב אומר "ד' אלקים דבר מי לא ינבא" (עמוס
ג ח), שהנביא מתמיה את עצמו, הלא ה' אלקים דיבר, מי לא
ינבא - כי חשב מכיון שהוא שומע, כך כולם צריכים לשמוע...
וזאת אנו צריכים לכל הפחות לדעת, שאין אנו יודעים כלום,
ולהתקשר עם השי"ת ותורתו אפילו מתוך החושך, להתאזר עמו
תמיד בכל אופן שהוא, בבחינת מה שכתוב בשיר השירים (פרק
ד ד) "אחזיתי ולא ארפנו"...

יעקב מאיר שטער

...ביאור על קשר לימוד זהר הק' ובגדים ארוכים [שבמכתב
נכתבו שניהם יחד] זה בדוק ומנוסה, כי הזהר הק' מביא לאדם
הרגש בטוהרה. בְּדֶק וְנִסָּה לומר בכל יום, או בכל לילה לפני
השינה עמוד אחד בזה"ק, אע"פ שלא תבין - תרגיש יהדות בלב
ונפש. וגם ענין הבגדים בדוק ומנוסה, כי בגד קצר מביא את
האדם לידי פריקת עול ולידי תאוות רח"ל, כי כל בגד שהאדם
לובש יש בו גם אור רוחני מקיף, לכן כשהאדם הוא בלא בגד
הוא קרוב מאד לסטרא אחרא. ובגדי שחץ הם לגמרי מהסטה
ואין קדושה שורה בהם כלל. ואפילו אם האדם מכסה עצמו
בלילה, אם יהיה בלי בגדים אין הוא נשמר מרע, וכשמלביש א"ע
מרגיש שמירה לטהרה.

וכשהאדם מרגיש ריח של טהרה, אוהב להיות תמיד מלוכש
בבגדים ארוכים, כי אי אפשר להרגיש נצחיות אלקותו ית"ש
בלי התרחקות מהתאוות בתכלית הריחוק. ועיין בלק"מ סי' ל"ו,
שכל ההבדל בין 'אחד' לאחר' הוא קוצא דאות דלת, והנקודה
היא שמירת הברית, וזה כל ההבדל בין יהודי לגוי.

בסימן הנ"ל בסופו מכת"ק של רביה"ק "כשמפסיק הנקודה
מהדלית של אחד, והנקודה היא אות ברית, אזי נעשה אחר".

וכהיום הזה צריכים להתחזק בזה בכל עז, ואפילו הבנות
הקטנות צריכין להלבישן שמלות ארוכות, ואין די במה שהן
הולכות זאקען (גרביים) ארוכות, א אידישע נשמה'לע צריכה
שמירה, ועל ידי קליידאלע ארוכה (שמלה ארוכה) היא נשמרת
מכל רע, וממש עי"ז משרין השכינה עליה. כי הבית של האדם
הוא רשות היחיד - היפך רשות הרבים מקום הקליפות. ואם

נפשות חסידי

סיפורים ולקחיהם
מאת מו"ר שליט"א

הוא
ישב
פתח
האהל

שנתו ישב בחדרו ולמד, לפי שידע, שבכל
עת אפשר לקנות כאן. ואכן לא היה כמוהו
בין כל התלמידים שמסר ממנו שיחות
תורות והשגות נפלאות, וזהו כח ומעלת
הקביעות והישיבה והביטול לחכמים.

כפי שידוע שהיו גדולי עולם, שמלבד
שיעוריהם בפלפל, אמרו גם שיעורים
בגפ"ת כפשוטו, והיו לומדים שנמנעו לבוא
לשיעורי גפ"ת, באמרו שבכוחם ללמדם
בעצמם. אבל המציאות הוכיחה, שרק
אותם שלא משו מתוך האהל והיו דבוקים
לרבותיהם בכל סוגי השיעורים, הם זכו
לגדול כראוי. שזכו לקבל מהם גם הצמאון
העז והחשק הגדול, וכן כיצד לומדים דף
גמרא, באיזה ביטול ובאיזו שפלות - דבר זה
ניתן לקבל רק על ידי הקביעות התמידית.

הרה"ח רבי לוי יצחק בנדר ע"ה סיפר,
שכאשר היה רבו רבי אברהם בר"ן זצוק"ל,
מדבר, היו דבריו כנחלי אש, והיה כאבן
שואבת (מאגענט). כשבאור תורה בליקוטי
מוהר"ן, היה נדמה שכל היהדות וכל מה
שנעשה עם האדם, הכל כלול בתורה זו,
והוא הפתרון לכל הבעיות של העולם,
וכדברי רבינו (שהר"ן קלא), שעל ידי דיבור של
צדיק אפשר לעבור את כל התורה כולה.
והיה ממחיש ומבאר את אמיתות התורה,
באופן מופלא מאוד, וכאשר היה דורש
באופן זה, היו כולם נאספים לשמוע.

בין תלמידיו היה רבי ישראל כהן, מגדולי
עובדי ה' באומן, אשר לא מש מראבר"ן,
וקבע אצלו ישיבתו בעת לימודו ותפילתו
ואפי' בעת אכילתו ושתייתו, עד שגם בעת

ניצוץ
אחד!

ניצוץ קודש ממאמרי
ומכתבי מורינו שליט"א

גוזמאות
רשעים
נשארו
בהסט"א
מפני היאוש,
שחשבו
שאבד
סברם מה'